

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. וְשִׁטּוֹ הַעֲדָה בִּין
הַמִּבְרָה וּבֵין גַּל הַדָּם עַל
הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה:
כַּמּוֹדֵר לֵה כֹד
2. וְזֹאת הַמִּצְוָה הַזֹּאת
הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ
אֱלֹהֵיכֶם לִלְמֹד אֶתְכֶם
לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר
אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ: דְּבָרִים ו' א

הגות הב"ח

(א) תוֹם דִּיה וְכַן וְסִי
שֶׁהֵיטָל לְחִיטּוֹךְ שֶׁאֵינוֹ אֵלֶּה
לְחִנּוּס:

גליון הש"ס

מתגרי ר"א אין לעברים
בושת. עין נדה דף מז
ע"א מוספות ד"ה נדק:
שם החובל בזה חייב. עין
לפיל דף פה ע"ב מוספות
ד"ה נהי נדק:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
[א] בתיג' נומן שהוא של.
פ' פני יהושע ולפמ"ש
לעיל דף פו ע"א לק"מ
יעו"ה וד"ק:

החובל פרק שמיני בבא קמא

כל שאינו נכבד בו. וסומא הא אפיקתיה מדין מימח בית דין.
כל שאינו נמשע בו. דהא אפיקתיה מכלל ושפטו: רב יוסף.
סגי נהור הוי: **בתנאי** ושור אינו משלם אלא נוק. כדאמר בפ"ג
(יב.) איש צעמיתו ויקרא דה) ולא שור צעמיתו: ושטור מדמי ולדוס.

כדאמר בשור שנגח (א) את הפרה (ולפי
(מב.) אנשים (שמות כא) ולא שוריים: מזה
אביז ואמו אין חייב עד שיעשה בהן
חבורה באלו הן הנחנקין (פגהדרין
דף פ"ה): עבר ואשה שחבלו באחרים
פעורים. שאין להם מה לשלם:
ונגורשה האשה ונסתמרר הבכר.

וְקָטָן נִכְסֵי: חֵיבִין לְשֵׁם. שְׁהִי
מִתְחַלֵּה הֵן חֵיבִין אֵלֶּה שֶׁאֵין לָהֶם מָה
לְשֵׁם שֶׁנֶּכְסֵי מְלוֹךְ עַל אִשֶּׁה שֶׁמְשׁוּבָּעִים
לְקַבֵּל (פִּירוּתוֹ לְיוֹשֵׁהָ: בְּמִ' בָּסֵם
כֶּסֶף עַל אֲחֵרִים חֲרוּשָׁה לָהֶם. בְּדוּלָה
וְדוּלָה דִּידָה הִיא: שְׁבָח נְעוּרִים לֵאלֹהִים.
דְּמִיָּה נְעוּרִים בֵּית אֲבִיהִי כֵּן שֶׁנָּח
נְעוּרִים לְאֲנִיָּה אִפִּי כִּכֵּף קִדּוּשִׁין
שֵׁל: דְּלִי כְּנִי מִכָּר לֵאלֹהִים
לְמוֹכֵה שְׁחִין. דְּכִיבִי (דְּרַסִּי כֵּן) אֵת
כְּנִי נִתְמִי לְאִשֶּׁה הַזֶּה אֵלֶּמָּה בִּידוֹ
אֵלֶּמָּה לָמִי שִׁירָה הֵלֵכֵן כִּכֵּף קִדּוּשִׁין
נִמִּי לְאֲנִיָּה: לֹא מִי חֲסִיל כֵּס.
דְּלִין

לִי אֵין הִלְכָה כְּרִבִּי יְהוּדָה עֲבָדֶיךָ
 אֲגִידָה טַפִּי: **מִתְנִי'** זֶה הוּא הוֹמֵר
 שֶׁבֶת וּבֹשֶׁת וּמִשְׁלֵם וְלֹדֶה
 וְלֹדוֹת הַיְּמִינָה אֶת אֲבִיו וְאֶת
 בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים חַיִּיב בְּכוֹלֵן אֶת־הָהָר
 אִין בּוֹמֵן שְׂהוּא שְׁלוֹ יִתְחַבֵּל בְּעַם
 אֹמֵר אֵין לְעַבְדִּים בּוֹשֶׁת יִחְשׁוּ'
 כְּאַחֲרִים פְּטוּרֵין יִתְעַבֵּר וְהַאֲשֶׁה
 כְּאַחֲרִים פְּטוּרֵין אֲבָל מִשְׁלֵמִין
 חַיִּיבִין לְשֵׁלֵם הַיְּמִינָה אֲבִיו וְאֶת
 פְּטוּר מְכוֹלֵן מִפְּנֵי שְׂהוּא גִידֵר
 מְכוֹלֵן: **גַּמ'** בְּעָא מִינֵיהּ רַבִּי
 אַחֲרִים חִבְּלָה לָמִי מִי אֲמִירֵין
 חִבְּלָה נָמִי דְאַבּוּהּ הוּי מֵאִי טַפִּי
 נְעוּרִים הוּא דְאֶקְנִי לִיָּה רַחֲמֵנִי
 מִסֵּר אֲבָל חִבְּלָה כִּיּוֹן דְּאִי בְּעִי מִי

המאות והיאך יפרסם על שם להוציא
והוא קומא א"ש אבל בגמרא דין
המאורות ורבנן [סברין] איך ליה הנאה
זו בדי בני אדם רואין אותי ומגילין
קומא מכל המאות מימ' מדרבנן חייב
הרבה דמחייבם זהו אבל קומא אי פטו
שלא ראה מאורות מימיו אלא מדר
אחרים דין חובתן מגילת מני על מני
לחיות דקטן שהגיע לחיות

בעבר בנעני שלו פפור מכולם. וס
עקן עמנו ורפולתו לרבו וס
הירפא וחתקו בתלתא יומי ו"ל דה"ס
הרב לומר לענד עשה עמי וחינן וקו מר
הדינו היתרון דלחמי כ"ג ממתי וחינן
כיון ראקני ליה חטא שבה נעורר
י. וס) גבי מציאת בנו וצחו הבר
דקדושין (דף ג. וס) וצולו נערות (כח)
דומי דנקיט שנה נעורס לסימנא כי
דחשינו שלו דאי כעי מפר לה למנוול
וס) דחשינו שלו דחמ שנה שאלה
שין זה אינה שלח קפד חטא

וכן היה רבי יהודה פוטרו מכל דינים שבתורה
מ"ט דרבי יהודה אמר קרא וישפטו העדה
בין המכה ובין גואל הדם על המשפטים
האלה כל שישנו במכה ובגואל הדם ישנו
במשפטים כל שאינו במכה ובגואל הדם
אינו במשפטים תניא אידך ר' יהודה אומר
סומא אין לו כושת וכן היה רבי יהודה
פוטר מכל מצות האמורות בתורה אמר רב
שישאר בריה דרב אחי מאי טעמא דר' יהודה
אמר קרא ¹⁶²ואלה המצוות החקים והמשפטים
כל שישנו במשפטים ישנו במצות וחקים וכל
שאינו במשפטים אינו במצות וחקים ¹⁶³אמר
רב יוסף מריש הוה אמינא מאן דאמר הלכה
כר' יהודה דאמר סומא פטור מן המצות קא
עבדינא יומא טבא לרבנן מ"ט דלא מפקדינא
וקא עבדינא מצות והשתא דשמעית להא
דאמר ר' חנינא ¹⁶⁴דאמר ר' חנינא גדול המצוה

א יומא טובא לרבנן מ"ט דכי מפקדינא אית לי
באדם מבשור שהאדם משלם נזק צער רפיו
אמו ולא עשה בהן תבורה וחובל בחבירו
חובל בעבד עברי חייב כבולן חוץ מן השבת
כד כנעני של אחרים חייב כבולן * רבי יהודה
פגיעתן רעה * החובל בהן חייב והם שחבלו
פגיעתן רעה החובל בהם חייב והם שחבלו
לאחר זמן *^התגרשה האשה נשתחרר העבד
והעשה בהן תבורה והחובל בחבירו בשבת
בנפשו וְהַחֹבֵל בַּעֲבַד כְּנַעֲנִי שְׁלו פטור
כי אלעזר מרב החובל בבת קמנה של
כיון דאקני ליה רחמנא שבת נעורים לאב
עמא דהא אפחתה מכספה או דילמא שבת
נא דאי בעי לממסר לה למוכה שחין מצי
ותחבל בה לא מצי חביל לא קנייה ליה רחמנא
אמר

אחרים וצירושלמי דמוקי שלא ראה תפילות ממימי
שמע דמיירי בסומא ממח ומפרש טעמא דרבי יהודה
ד"ר יוסף שראה סומא ואזכרה בידו אמר ליה בני אבנ
אזיתי מן הפסחים והאי טעמא לא שייך אלא בסומא
דלע"פ דלשון מפרשנו בנחות עשה שהיון גרמא ולא
רית ליה מכל המזות אפי' מדרבנן אי"כ ה"ל כמו נכר
בבבן אל יפירו על שמע כיון דלית ליה הנאה אבל
מימי אלא מדרבנן דק"ש רבנן היא בלחמא נא שמו
ש"פ אלא לחבו דלע"פ דחבין מדרבנן אין פורס על שמו

וְיָהּ כִּפְרוּאָתוֹ חַיִּיב דְּקֻאָמְרָא בְּפִ"ק לְגִיטִין וְדָף יב:
 רִיבִן רְפוּאָתוֹ לְדִידָהּ הָיָה דְּבִנְיָ אִישׁוּיָא בִּיהּ וּמִשְׁנֵי לֹא
 פְּטוּר מִכּוֹלָם הָיִינוּ מִן הַיִּתְרוֹן לְדַמְדּוּדָהּ בְּה' וְאִתְּסִי
 פְּטוּר מִשְׁבַּח וְי"ל דְּהִכָּה מִיִּירִי בִּין אִתְּ עֵבֶד וּמִיָּהּ קִשָּׁה מִן
 פְּטוּר מִכּוֹלָם עִירֵי גֵרָה שֶׁנֶּחֱלֵן בִּין אֲחֵרִים מְכֻלָּין בִּין
 הָאֲבָב. פ"י בְּקוּנְטֵרֵם דְּכִבִּישׁ מִנְּעוּרֵיהּ יָת אֲבוּיָהּ לֹא שִׁנָּה
 וְקִטְעִים נָמִי פ"י דְּבִתּוֹ מִלֵּאחָה לְאֲבוּיָהּ מִשּׁוּם דְּשִׁנָּה נְעוּרִים
 וְכִּטְעָה דָּף מ: אֲמַר דְּהִבּוּ דְּבִפְרֵת דְּרִים הוּא דְּכִבִּישׁ וְלֹא
 עֲלֵמָא נְקִיָּה וְלֹא מִשּׁוּם דְּמִפִּיק מִנְּעוּרֵיהּ וּבִשְׁתַּעֲתֵּין נָמִי
 וּמוֹחֵה שְׁחִין וּמִלֵּאחָה נָמִי לֹאֵךְ מִשּׁוּם אֲבוּיָהּ דְּמִפְרֵשׁ גִּמְרָא
 חֲמֵן לוֹ מִלֵּאחָה יִתְקַרֵּה לְמַגּוּל וּמוֹכֵה שְׁחִין וּמִפְרֵשׁ
 לֵהּ לֹא עֲרָא בְּנִיבִיָּהּ דְּאֲמַר לְקַמֵּן מִ"מ רָחֵן הוּא לֵהּ

פז.

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

במוסף רש"י

יומא טבא לרבנן.
 סעודה למלמדים (פדושי)
 ולא עשה בהן
 חבורה. דלן עליו חזן
 מימא עד שיפשה נהס
 חבורה (לעיל פה). אן
 לעבדים בורשא. המכיש
 את הפגל, לא חייבוהו פורה
 למת דמי נשמו (סנהדרין
 א. 19).

ובן היה ר' יהודה פופר סכל
המצות [האמורות] בתורה
סימה הא דפנן צפרק הקורא את
המגילה (מגילה דף מה. ושם) רבי
יהודה אומר כל שלא ראה מאורות
מימיו לא יפרסם על שמע אפי' ראה
המגילה וצו אפרח האל הדיקטור מל

[illegible]

הוא לא דאמרוהו לה' יומי ועבדו סמא
ואם תאמר ותפשו ממנתי דיכול
קמיל רבי יוחנן שנתן רפואה לרבו
אמר עמלו חובל בו שכרו עבדו כלכלס
נורים לאציה ובשנים אוחזין (ב"מ דף
י"ה וקשה לפירושו בדריש פרק סמא
י"ט מהאם שאר דברים ונראה דכל
פירש בקומטרס בסוף דבריו דכסף
בפנה נערה שנפחתה (שם דף מו:
הנהלה לרבי לאמר דע"ג דאין
של אז משום דאפחתה מכספיה